

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Тамошюнас Андрій Ріманто

КУРСОВА РОБОТА

ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

Навчальна дисципліна	<u>Облік за видами економічної діяльності</u> назва навчальної дисципліни
Ступінь освіти	<u>фаховий молодший бакалавр</u> фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр
Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u> шифр і назва галузі знань
Спеціальність	<u>071 Облік і оподаткування</u> код і найменування спеціальності
Освітньо-професійна програма	<u>Бухгалтерський облік</u> назва освітньо-професійної програми
Академічна група	<u>О-22</u> назва академічної групи

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник: Мельничук Марина Олексіївна, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

Тамошюнас Андрій Ріманто

підпис здобувача

ПБ здобувача

Підсумкова оцінка: _____ (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

М. О. Мельничук

(підпис)

І. В. Нагорна

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Тамошюнас Андрій Ріманто

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

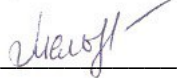
Навчальна дисципліна	<u>Облік за видами економічної діяльності</u> назва навчальної дисципліни
Тема роботи	<u>Облік господарської діяльності підприємств оптової торгівлі</u> тема курсової роботи
Термін подання завершеної роботи	<u>21.11.2023 р.</u>

Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи (проекту)	Дата закінчення
Вибір та затвердження теми	04.09 – 16.09.2023
Добір та аналіз літератури за обраною темою	18.09 – 23.09.2023
Складання плану курсової роботи	25.09 – 30.09.2023
Написання вступу та I розділу	02.10 – 21.10.2023
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	23.10 – 11.11.2023
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	13.11 – 18.11.2023
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	20.11 – 21.11.2023
Захист курсової роботи	04.12 – 09.12.2023

Завдання видав

Керівник,
кандидат економічних наук,

М. О. Мельничук
(підпис)

«06» вересня 2023 р.

Завдання отримав

Здобувач

А.Р. Тамошюнас
(підпис)

«06» вересня 2023 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1 Особливості обліку господарської діяльності на підприємствах оптової торгівлі.....	7
1.1. Методи обліку та їх застосування в оптовій торгівлі.....	7
1.2. Облік запасів на оптових підприємствах.....	9
1.3. Аналіз можливостей та переваг використання програм для оптових підприємств.....	10
Розділ 2 Розрахункова частина	14
Висновки.....	18
Список використаних джерел.....	19
Додатки.....	21

ВСТУП

Торгова діяльність являється однією із пріоритетних галузей економічної діяльності та зазнає значних змін, які потребують розробки нових підходів до організації бухгалтерського обліку та подальшого розвитку цієї сфери економіки. Торгівля є каталізатором зміни виробництва та споживання в ринкових умовах, і кількість українських торговельних компаній з кожним роком збільшується.

Комерційна діяльність виступає однією з домінуючих форм підприємництва на сьогоднішній день, тому всі нормативно-правові документи підприємств майже завжди визначають вид діяльності і найпоширеніший вид – це торгівля. Безпосередньо роздрібні продажі частіше розглядаються ніж оптові. Проте саме вивчення цього питання призведе до продовження досліджень як в Україні, так і в усьому світі.

У ході розвитку товарного господарства сектор обігу відокремився від проміжних секторів, таких як оптова і роздрібна торгівля. Добре відомо, що оптова торгівля передує роздрібній торгівлі, оскільки товари обмінюються для безпосереднього виробництва, а не роздробом для особистого споживання. Тому виручка від оптової торгівлі відображається в загальному обсязі реалізації товарів виробничо-торгівельними підприємствами, іншими підприємствами та юридичними особами, які здійснюють продаж безпосередньо населенню або споживачам.

Тому облік надходження товарів і їх реалізації є основною частиною бухгалтерського обліку в торговельній організації, що забезпечує точність і об'єктивність визначення і контролю основних показників діяльності – оборотності товарів і валової виручки.

Оптова торгівля постійно змінюється через нові технології, споживчі тенденції та конкурентний тиск. Підприємства оптової торгівлі постійно пристосовуються до цих змін, що вимагає ефективного обліку та управління. Оптові підприємства постійно шукають способи оптимізації своєї діяльності та

зменшення витрат. Це вимагає впровадження сучасних систем обліку, які дозволяють більш точно відслідковувати фінанси, запаси та управляти логістикою.

Розвиток інформаційних технологій сприяє появі нових програмних продуктів та систем обліку, які полегшують бізнес-процеси, роблять їх більш ефективними та точними. Сучасні методи обліку дозволяють оптовим підприємствам краще контролювати та оптимізувати свої запаси, що є ключовим фактором успіху у цій галузі.

З погляду фінансової звітності та аналізу, коректний облік є важливим для визначення прибутковості, ризиків та фінансової стійкості підприємства.

В умовах постійної конкуренції підприємства оптової торгівлі повинні ефективно управляти своєю діяльністю, звертаючи увагу на облік та контроль над фінансами та запасами.

Таким чином, курсова робота на тему «Облік господарської діяльності підприємств оптової торгівлі» є надзвичайно актуальною через постійні зміни в галузі, потребу у сучасних підходах до управління та важливість ефективного обліку для успішної діяльності оптових підприємств.

Мета даної курсової роботи полягає у дослідженні та аналізі системи обліку, яка використовується в господарській діяльності підприємств оптової торгівлі. Робота спрямована на вивчення особливостей обліку, методів та інструментів, які застосовуються у цій галузі. Головними цілями є розкриття сутності обліку, виявлення його впливу на ефективність управління та прийняття стратегічних рішень, а також оцінка впровадження сучасних підходів та програмного забезпечення для оптимізації обліку на оптових підприємствах.

Відповідно до зазначеної мети сформовано такі завдання курсового дослідження:

- навести методи обліку та їх застосування в оптовій торгівлі;
- надати особливості обліку запасів на оптових підприємствах;
- провести аналіз можливостей та переваг використання програм для оптових підприємств.

Розділ 1

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Методи обліку та їх застосування в оптовій торгівлі

Оптова торгівля є одним із важливих сегментів торгівлі та полягає в продажу товарів у великих обсягах по зниженим цінам спеціалізованим покупцям, таким як роздрібні торговці, виробники або інші оптові підприємства.

Основні особливості діяльності оптової торгівлі включають:

1. Масштаби операцій. Оптові підприємства працюють з великими обсягами товарів. Вони закупають товари безпосередньо виробників або постачальників у великих кількостях для подальшої реалізації великим оптовим або роздрібним покупцям.

2. Особливості ціноутворення: Оптові підприємства зазвичай отримують знижки від постачальників через великі обсяги закупівель, тому їхня прибутковість часто залежить від уміння ефективно управляти цінами та маржами.

3. Специфіка клієнтів. Оптові підприємства спеціалізуються на обслуговуванні інших бізнесів, таких як роздрібні торговці, готелі, ресторани, виробники тощо. Вони пропонують товари великим партнерам для подальшого реалізування або використання виробництва.

4. Складське управління. Завдяки великим обсягам товарів, оптові підприємства зазвичай мають власні склади, де вони зберігають і керують запасами. Ефективне управління складом та запасами є важливою складовою успішної діяльності.

5. Оптимізація логістичних процесів. Оптові підприємства звертають увагу на оптимізацію логістичних процесів – від закупівлі товарів до їх доставки клієнтам. Ефективна логістика грає ключову роль у забезпеченні швидкої та надійної поставки товарів.

6. Маркетинг та продаж. Оптова торгівля часто вимагає розробки індивідуальних стратегій маркетингу та продажу для привертання великих клієнтів і забезпечення високого рівня обсягів продажів.

Отже, оптова торгівля – це складний процес, який вимагає ефективного управління ланцюгом постачання, знань у сфері маркетингу та логістики, а також уміння адаптуватися до потреб великих покупців та постачальників.

Методи обліку в оптовій торгівлі є важливим інструментом для контролю фінансової діяльності, аналізу та прийняття управлінських рішень.

Основні методи обліку та їх застосування в оптовій торгівлі включають:

1. Метод FIFO (першим прийшов, першим вийшов). Цей метод передбачає, що перші закуплені товари першими продаються. В оптовій торгівлі велике значення має правильне визначення собівартості товарів для належного управління запасами та визначення прибутку. Метод FIFO допомагає точніше визначати собівартість продукції та залишків товарів на складі.

2. Метод LIFO (останнім прийшов, першим вийшо). Цей метод передбачає, що останні закуплені товари продаються першими. Використання цього методу може впливати на обсяги оподаткування та прибутковість підприємства через різні вартості залишків на складі.

3. Метод середньозваженої собівартості. Цей метод передбачає визначення собівартості на основі середньої вартості всіх одиниць товарів у запасі. Він може бути корисним для оптових підприємств зі значними коливаннями цін на товари.

4. Метод управління запасами: Включає в себе різні стратегії управління запасами, такі як JIT (Just-in-Time), EOQ (економічна величина замовлення) та ABC-аналіз, які спрямовані на оптимізацію обсягів запасів, їх витрат та уникнення надмірної або недостатньої наявності товарів.

5. Метод ABC-аналізу товарів. Цей метод дозволяє класифікувати товари на основі їх значущості для бізнесу. Товари поділяються на групи А (найбільш важливі), В (середньої важливості) та С (найменш важливі) з метою ефективного управління запасами та споживанням ресурсів.

6. Використання програмного забезпечення для обліку. В сучасному світі оптова торгівля все частіше використовує програми обліку та управління запасами для автоматизації процесів, відслідковування запасів, замовлення товарів, обліку витрат та отримання фінансової звітності.

7. Аналіз ефективності та прибутковості товарів. Оптові підприємства використовують методи обліку для аналізу прибутковості товарів, визначення їхньої рентабельності та прийняття рішень про оптимізацію асортименту товарів.

8. Управлінське прийняття рішень. Методи обліку надають дані для управлінського прийняття рішень, спрямованих на покращення ефективності діяльності, зниження витрат та збільшення прибутковості.

Застосування цих методів обліку допомагає оптовим підприємствам не тільки краще розуміти їхню фінансову діяльність, але й забезпечує підґрунтя для прийняття обґрунтованих стратегічних та управлінських рішень.

Використання відповідних методів обліку допомагає оптовим підприємствам управляти фінансами, складськими запасами, визначати собівартість продукції та прибутковість бізнесу. Обирання правильного методу обліку враховує специфіку діяльності оптової торгівлі та допомагає у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень.

1.2 Облік запасів на оптових підприємствах

Облік запасів на оптових підприємствах відіграє ключову роль у функціонуванні та успішності бізнесу. Запаси представляють собою значну частину активів підприємства та можуть суттєво впливати на його фінансові показники, прибутковість та здатність задовольняти попит клієнтів.

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», запаси – активи, які [9] утримуються підприємством для подальшого продажу в умовах здійснення звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу, або ж утримуються для використання

(споживання) під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг. Запаси також можуть бути використані в управлінні підприємством.

Перш за все, важливо правильно класифікувати запаси. Оптові підприємства працюють з різноманітними товарами, тому вони можуть класифікувати запаси за категоріями (наприклад, сировинні матеріали, напівфабрикати, готові товари). Це допомагає зрозуміти, які товари знаходяться на складі та їхню цінність для бізнесу.

Оптові підприємства повинні систематично вести облік запасів, оновлювати дані про кількість та вартість товарів на складі. Оцінка запасів може здійснюватись за допомогою різних методів, таких як FIFO (першим прийшов, першим вийшов), LIFO (останнім прийшов, першим вийшов) або метод середньозваженої собівартості [17].

Важливо збалансувати кількість запасів на складі для забезпечення стабільності поставок та уникнення надмірних запасів. Це дозволяє знижувати витрати на утримання запасів та оптимізувати їхню обіговість.

Облік запасів також включає в себе мінімізацію ризиків пов'язаних із застарілими або зіпсованими товарами, крадіжками та іншими можливими втратами. Використання технологій, таких як системи відстеження товарів, може допомогти управляти цими ризиками.

Інформація про запаси є важливою для підготовки фінансової звітності. Вона впливає на показники прибутковості, балансу та звіт про генерацію готової продукції.

Облік запасів допомагає оптимізувати ланцюг постачання. Відслідковування руху товарів від постачальників до клієнтів дозволяє підприємствам планувати закупівлі та реагувати на зміни попиту.

Облік запасів на оптових підприємствах має стратегічне значення для ефективного управління бізнесом, забезпечення конкурентоспроможності та оптимізації фінансових показників. Він допомагає уникати надмірних витрат, оптимізувати управління запасами та забезпечує стабільність фінансової діяльності підприємства.

1.3. Аналіз можливостей та переваг використання програм для оптових підприємств

На сьогоднішній день існує значна кількість програмного забезпечення для обліку, яке може бути використане в оптовій торгівлі для управління запасами, фінансовим обліком, логістикою та іншими аспектами бізнесу.

Популярні типи програмного забезпечення для обліку:

1. ERP-системи (Enterprise Resource Planning). Це інтегровані системи управління, які охоплюють усі аспекти діяльності підприємства, включаючи облік запасів, фінанси, управління замовленнями, взаємодію з клієнтами та інше. Наприклад, SAP ERP, Oracle ERP Cloud, Microsoft Dynamics 365.

2. Системи управління запасами (Inventory Management Systems). Ці системи спрямовані на оптимізацію управління запасами, включаючи ведення обліку товарів на складі, прогнозування потреби в товарах, відслідковування руху запасів. Наприклад, TradeGecko, Zoho Inventory, QuickBooks Commerce.

3. Бухгалтерські програми. Це програми для обліку фінансів, включаючи ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, оподаткування та інше. Наприклад, QuickBooks, Xero, Wave Accounting.

4. CRM-системи (Customer Relationship Management). Ці системи спрямовані на управління відносинами з клієнтами та маркетингом. Вони допомагають відстежувати замовлення, взаємодію з клієнтами та оптимізацію продажів. Наприклад, Salesforce, HubSpot CRM, Zoho CRM.

5. Логістичні системи управління (Logistics Management Systems). Ці системи спрямовані на управління логістичними процесами, включаючи відправлення, отримання, складське управління та доставку. Наприклад, ShipStation, ShipBob, Easyship.

6. Системи управління виробництвом (Manufacturing Resource Planning). Ці системи допомагають управляти процесами виробництва, включаючи планування

виробництва, контроль якості та ведення обліку ресурсів. Наприклад, MRP Systems, Fishbowl Manufacturing, MRPeasy [7].

Кожне програмне забезпечення має свої особливості, переваги та можливості. При виборі програми для обліку важливо враховувати потреби вашого бізнесу, масштаб та специфіку оптової торгівлі, а також можливості програми для інтеграції з іншими системами та розширення функціоналу. Перед придбанням програмного забезпечення корисно провести детальний аналіз та, можливо, скористатися пробним періодом для перевірки сумісності з потребами вашого бізнесу.

Використання програмного забезпечення для оптових підприємств має безліч переваг, адже вони допомагають автоматизувати та оптимізувати багато аспектів діяльності, спрощуючи рутинні процеси та покращуючи управління бізнесом.

Переваги та можливості, які надають програми для оптових підприємств:

По-перше це ефективне управління запасами. Програми для оптових підприємств дозволяють точно відслідковувати запаси, контролювати рух товарів, вести облік та оцінку запасів. Це допомагає уникнути надмірного або недостатнього запасу товарів на складі, оптимізує обіговість та покращує управління постачанням.

По-друге комфортне ведення фінансового обліку. Програми обліку для оптових підприємств дозволяють вести облік фінансів, включаючи витрати, прибуток, податки, рахунки та інші фінансові операції. Це допомагає зберігати точну фінансову інформацію та спрощує підготовку фінансової звітності.

По-третє управління логістикою та управління постачанням. Програмне забезпечення дозволяє вести контроль за логістикою та управлінням постачанням, включаючи відправлення, отримання, відстеження поставок, оптимізацію маршрутів та скорочення часу доставки.

Також системи CRM в програмах для оптових підприємств допомагають управляти взаємодією з клієнтами, відстежувати замовлення, збільшувати лояльність клієнтів та покращувати обслуговування.

Програми обліку надають можливості для створення звітів, аналізу фінансових та інших даних. Це допомагає у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень на основі відомостей про бізнес.

Використання програм для оптових підприємств дозволяє підвищити ефективність управління бізнесом, зменшити людський фактор помилок та оптимізувати багато рутинних процесів.

Деякі програми можуть легко інтегруватися з іншими програмними продуктами, що дозволяє отримувати більше можливостей та оптимізувати взаємодію між різними системами.

Використання програмного забезпечення для оптових підприємств спрощує багато аспектів управління бізнесом, покращує продуктивність та допомагає високоефективно працювати з фінансами, запасами, логістикою та взаємодією з клієнтами.

Розділ 2
РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА

Варіант – 5

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство «ВАРІАНТ 5»
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання _____
Вид економічної діяльності виробнича
Середня кількість працівників¹ _____
Адреса, телефон Харківська обл. м. Дергачі, вул. залізнична, 9.
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
		01
12345678		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 01.01.2020 р.

Форма № 1 Код за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	71,43	71,43
первісна вартість	1001	76,15	76,15
накопичена амортизація	1002	4,72	4,72
Незавершені капітальні інвестиції	1005	–	–
Основні засоби	1010	287,57	266,57
первісна вартість	1011	394,37	397,37
знос	1012	106,80	130,80
Інвестиційна нерухомість	1015	–	–
Довгострокові біологічні активи	1020	–	–
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	–	–
інші фінансові інвестиції	1035	–	–

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	–	–
Відстрочені податкові активи	1045	–	–
Інші необоротні активи	1090	–	–
Усього за розділом I	1095	359,00	338,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	95,11	58,5
Поточні біологічні активи	1110	–	–
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1,78	166,78
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0,41	1,91
з бюджетом	1135	–	–
у тому числі з податку на прибуток	1136	–	–
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	–	–
Поточні фінансові інвестиції	1160	–	–
Гроші та їх еквіваленти	1165	585,15	582,156
Витрати майбутніх періодів	1170	–	–
Інші оборотні активи	1190	–	–
Усього за розділом II	1195	682,45	809,346
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	–	–
Баланс	1300	1041,45	1147,346
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	534,00	543,00
Капітал у дооцінках	1405	–	–
Додатковий капітал	1410	–	–
Резервний капітал	1415	–	–
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	34,22	69,956
Неоплачений капітал	1425	(–)	(–)
Вилучений капітал	1430	(–)	(–)
Усього за розділом I	1495	568,22	612,956
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	–	–
Довгострокові кредити банків	1510	445,00	445,00
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		

Усього за розділом II	1595	445,00	445,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4,45	4,45
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	–	–
товари, роботи, послуги	1615	9,43	17,03
розрахунками з бюджетом	1620	2,39	53,052
у тому числі з податку на прибуток	1621	–	–
розрахунками зі страхування	1625	3,06	3,06
розрахунками з оплати праці	1630	8,90	11,798
Поточні забезпечення	1660	–	–
Доходи майбутніх періодів	1665	–	–
Інші поточні зобов'язання	1690	–	–
Усього за розділом III	1695	28,23	89,39
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	–	–
Баланс	1900	1041,45	1147,346

Керівник: Сидоренко Ю.Б.

Головний бухгалтер: Тамошюнас Андрій Ріманто

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

01

Підприємство «ВАРІАНТ 5»
(найменування)

за ЄДРПОУ

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 01.01.2020 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	165 000	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(66 502)	()
Валовий: прибуток	2090	98 498	
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	(2 000)	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	96 498	
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	96 498	
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	24 262	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	72 236	
збиток	2355	()	()

ВИСНОВКИ

На підставі курсового дослідження можна зробити такі висновки:

1. Оптова торгівля – це складний процес, який вимагає ефективного управління ланцюгом постачання, знань у сфері маркетингу та логістики, а також уміння адаптуватися до потреб великих покупців та постачальників.

2. Застосування методів обліку, наведених у даній курсовій роботі, допомагає оптовим підприємствам не тільки краще розуміти їхню фінансову діяльність, але й забезпечує підґрунтя для прийняття обґрунтованих стратегічних та управлінських рішень. Використання відповідних методів обліку допомагає оптовим підприємствам управляти фінансами, складськими запасами, визначати собівартість продукції та прибутковість бізнесу. Обирання правильного методу обліку враховує специфіку діяльності оптової торгівлі та допомагає у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень.

3. Облік запасів на оптових підприємствах відіграє ключову роль у функціонуванні та успішності бізнесу. Запаси представляють собою значну частину активів підприємства та можуть суттєво впливати на його фінансові показники, прибутковість та здатність задовольняти попит клієнтів. Облік запасів допомагає оптимізувати ланцюг постачання. Відслідковування руху товарів від постачальників до клієнтів дозволяє підприємствам планувати закупівлі та реагувати на зміни попиту. Облік запасів на оптових підприємствах має стратегічне значення для ефективного управління бізнесом, забезпечення конкурентоспроможності та оптимізації фінансових показників. Він допомагає уникати надмірних витрат, оптимізувати управління запасами та забезпечує стабільність фінансової діяльності підприємства.

4. Використання програмного забезпечення для оптових підприємств має безліч переваг, адже вони допомагають автоматизувати та оптимізувати багато аспектів діяльності, спрощуючи рутинні процеси та покращуючи управління бізнесом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
2. Колумбет О. Особливості обліку руху товарів на підприємствах оптової торгівлі. Молодий вчений, 1 (53), 2018. С. 905-908. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5478>
3. Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності : монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. З. М.В. Задорожного. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 288 с.
4. Круглова О.А. Тенденції розвитку підприємств торгівлі в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Харківський державний університет харчування та торгівлі. 2019. № 31. с. 56
5. Курило А.В. Порівняння особливостей обліку товарів в оптовій та роздрібній торгівлі. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3649/1/pdf>
6. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності № 145 від 22.05.2002 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
7. Назаренко І. М., Соколенко Л. Ф. Цифровізація як вектор модернізації системи бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колективна монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. С. 196-208.
8. Овчарова Н. В., Кравченко О. В., Устик Є. С. Транспортні витрати торговельного підприємства: особливості обліку. Modern Economics. 2020. № 21(2020). С. 160-165. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-25](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-25).
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного

споживання, роботи і послуги монопольних утворень» від 22 лютого 1995 р. № 135.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV . URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

11. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті : Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01>

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2003 №73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

13. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

14. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

15. Про затвердження Правил торгівлі на ринках від 22 березня 2002 р. № 288/6576. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

16. Про Порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення : Закон України від 15.06.2006 р. № 833 зі змінами і доповненнями URL: www.zakon2.rada.gov.ua.

17. Пух Л.О. Удосконалення обліку, аналіз та контроль ефективного використання запасів підприємства. Фінансові ринки и цінні папери. 2019. № 19. с. 14-16.

18. Стахов О. І. Організація обліку реалізації товарів на підприємствах роздрібної торгівлі. Молодий вчений. 2018. № 4 (56). С. 153–160. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/4/36.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Оборотно-сальдова відомість

Рахунок	Сальдо початкове		Обороти		Сальдо кінцеве	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
10 «Основні засоби»	394 370	–	3000	–	397 370	–
12 «Нематеріальні активи»	76 150	–	–	–	76 150	–
13 «Знос (амортизація) необоротних активів»	–	111 520	–	24 000	–	135 520
15 «Капітальні інвестиції»	–	–	3 000	3 000	–	–
20 «Виробничі запаси»	5 450	–	3 000	1 500	6 950	–
22 «МШП»	1 060	–	500	–	1 560	–
23 «Виробництво»	320	–	27 892	28 212	–	–
26 «Готова продукція»	38 290	–	28 212	66 502	–	–
28 «Товари»	49 990	–	–	–	49 990	–
30 «Каса»	4 740	–	2 898	1 500	6 138	–
31 «Рахунки в банку»	580 410	–	–	4 392	576 018	–
36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»	1 780	–	165 000	–	166 780	–
37 «Розрахунки з різними дебіторами»	410	–	1 500	–	1 910	–
40 «Зареєстрований капітал»	–	534 000	–	–	–	534 000
42 «Додатковий капітал»	–	–	–	9 000	–	9 000
44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»	–	34 220	9 000	44 736	–	69 956
50 «Довгострокові позики»	–	445 000	–	–	–	445 000
60 «Короткострокові позики»	–	4 450	–	–	–	4 450
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	–	9 430	–	7 600	–	17 030
64 «Розрахунки за податками і платежами»	–	2 390	1 802	52 464	–	53 052
65 «Розрахунки за страхуванням»	–	3 060	792	792	–	3 060
66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	–	8 900	702	3 600	–	11 798
70 «Доходи від реалізації»	–	–	165 000	165 000	–	–
79 «Фінансовий результат»	–	–	137 500	137 500	–	–
90 «Собівартість реалізації»	–	–	66 502	66 502	–	–
91 «Загальновиробничі витрати»	–	–	1 000	1 000	–	–
92 «Адміністративні витрати»	–	–	2 000	2 000	–	–
98 «Податок на прибуток»	–	–	24 262	24 262	–	–
Всього	1 152 970	1 152 970	643 562	643 562	1 282 866	1 282 866

Додаток 2

Журнал реєстрацій

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Тип 2 балансових змін
		Дебет	Кредит		
1.	Надійшли виробничі запаси (матеріали) від постачальника на суму	201 «Сировина й матеріали»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	3000 $3600 \cdot 100 / 120 = 3000$	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
2.	Відображено податковий кредит з ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	600 $3600 - 3000 = 600$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
3.	Надійшли МШП від постачальника на суму 600 грн. у тому числі ПДВ	22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	500	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
4.	Відображено податковий кредит з ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	100 $600 - 500 = 100$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
5.	Використано на виробництво продукції матеріали	23 «Виробництво»	201 «Сировина й матеріали»	1500	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
6.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	3600	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
7.	Розрахувати та утримати із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб	661 «Розрахунки за заробітною платою»	641 «Розрахунки за податками»	648 $3600 \cdot 0,18 = 648$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
8.	Розрахувати та утримати із заробітної плати військовий збір	661 «Розрахунки за заробітною платою»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	54 $3600 \cdot 0,015 = 54$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП

9.	Нарахувати на заробітну плату єдиний соціальний внесок	23 «Виробництво»	651 «За розрахунками із загальнообов'язковими платежами»	792 $3600 * 0,22 = 792$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
10.	Сплачено з розрахункового рахунка у банку податок з доходів фізичних осіб	641 «Розрахунки за податками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	648	Зменшення пасиву, Зменшення активу IV ТИП
11	Сплачено з розрахункового рахунка у банку військовий збір	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	54	Зменшення пасиву, Зменшення активу IV ТИП
12	Сплачено з розрахункового рахунка у банку нарахування на заробітну плату соціального внеску	651 «За розрахунками із загальнообов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	792	Зменшення пасиву, Зменшення активу IV ТИП
13	До каси отримано з розрахункового рахунка у банку заробітна плата до видачі (навести розрахунок)	301 Готівка в національній валюті	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	2898 $3600 - 648 - 54$	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
14	З каси видано робітнику підприємства на закупівлю малоцінних та швидкозношувальних предметів грошові кошти під звіт	372 «Розрахунки з підзвітними особами»	301 «Готівка в національній валюті»	1500	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
15	Придбані основні засоби (верстат) у постачальника на суму 2 400 грн. у тому числі ПДВ (податкова накладна зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних)	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	2 000 $2400 * 100 / 120 = 2000$	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
16	Відображено податковий кредит з ПДВ за придбані основні засоби (верстат)	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	400 $2400 - 2000 = 400$	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП

17	Нараховано витрати за транспортування основного засобу (верстат) на суму 1 000 грн. (у неплатника ПДВ)	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	1 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
18	Введені в експлуатацію основний засіб (верстат) (підписано Акт приймання-передачі основних засобів) (навести розрахунок первісної вартості верстату)	104 «Машини та обладнання»	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	3 000 2000+1000= 3000	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
19	Нараховано знос основних засобів виробничого призначення	23 «Виробництво»	131 «Знос основних засобів»	21 000	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
20	Нараховано знос основних засобів загальновиробничого призначення	91 «Загальновиробничі витрати»	131 «Знос основних засобів»	1 000	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
21	Списано загальновиробничі витрати на собівартість виробленої продукції	23 «Виробництво»	91 «Загальновиробничі витрати»	1 000	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
22	Нараховано знос основних засобів адміністративного призначення	92 «Адміністративні витрати»	131 «Знос основних засобів»	2 000	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
23	Передана вся готова продукція із виробництва на склад	26 «Готова продукція»	23 «Виробництво»	28 212	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
24	Реалізована вся готова продукція покупцю 165 000грн.	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	701 «Дохід від реалізації готової продукції»	165 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП

25	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ на реалізовану готову продукцію	701 «Дохід від реалізації готової продукції»	641 «Розрахунки за податками»	27 500	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
26	Списана відвантажена покупцям готова продукція за її фактичною собівартістю	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	26 «Готова продукція»	28212 + 38 290 = 66 502	Збільшення активу, Зменшення активу I ТИП
27	Списано на фінансовий результат дохід від реалізації готової продукції	701 «Дохід від реалізації готової продукції»	791 «Результат операційної діяльності»	137 500	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП
28	Списано на фінансовий результат фактична собівартість реалізованої готової продукції	791 «Результат операційної діяльності»	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	66 502	Зменшення пасиву, Зменшення активу IV ТИП
29	Списано на фінансовий результат адміністративні витрати	791 «Результат операційної діяльності»	92 «Адміністративні витрати»	2000	Зменшення пасиву, Зменшення активу IV ТИП
30	Нараховано податок на прибуток $165000 - 66502 - 2000 = 96\,498$ $134\,788 * 0,18 = 24\,262$	98 «Податок на прибуток»	641 «Розрахунки за податками»	24 262	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
31	Списано на фінансовий результат податок на прибуток	791 «Результат операційної діяльності»	98 «Податок на прибуток»	24 262	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП
32	У кінці звітного періоду визначено на фінансовий результат, який списується на рахунок обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків) у порядку закриття рахунку	791 «Результат операційної діяльності»	441 «Прибуток нерозподілений»	44 736	Збільшення активу, Збільшення пасиву III ТИП

	79 «Фінансові результати»				
33	Перераховано нерозподілений прибуток до зареєстрованого капіталу: <i>для 1 варіанту 3000 грн. з 2 по 10 варіантів 9 000 грн.</i>	441 «Прибуток нерозподілений»	42 «Додатковий капітал»	9 000	Зменшення пасиву, Збільшення пасиву II ТИП

Додаток 3

Синтетичні рахунки

Дт	10 «Основні засоби»	Кт
Сальдо на початок	394 370	
18)	3000	
Обороти	3000	Обороти
Сальдо на кінець	397 370	

Дт 131 «Знос основних засобів» Кт

	Сальдо на початок 106 800	
	19) 21 000	
	20) 1 000	
	22) 2 000	
Обороти	Обороти 24 000	
	Сальдо на кінець 130 800	

Дт 152 «Придбання (виготовлення) Кт основних засобів»

Сальдо на початок	—	
15) 2 000		18) 3 000
17) 1 000		
Обороти 3 000	Обороти 3 000	
Сальдо на кінець	—	

Дт	12 «Нематеріальні активи»	Кт
Сальдо на початок	76 150	
Обороти	—	Обороти —
Сальдо на кінець	76 150	

Дт 133 «Накопичена амортизація нематеріальних активів» Кт

	Сальдо на початок 4 720	
Обороти	Обороти	
	Сальдо на кінець 4 720	

Дт	22 «МШП»	Кт
Сальдо на початок	1 060	
3)	500	
Обороти 500	Обороти	
Сальдо на кінець	1 560	

Дт	23 «Виробництво»	Кт
Сальдо на початок	320	
5) 1 500		23) 28 212
6) 3 600		
9) 792		

Дт 201 «Сировина й матеріали» Кт	
Сальдо на початок 5 450	
1) 3 000	5) 1 500
Обороти 3 000	Обороти 1500
Сальдо на кінець 6 950	

Дт 26 «Готова продукція» Кт	
Сальдо на початок 38 290	
23) 28 212	26) 66 502
Обороти 28 212	Обороти 66 502
Сальдо на кінець —	

Дт 301 «Готівка в національній валюті» Кт	
Сальдо на початок 4 740	
13) 2 898	14) 1 500
Обороти 2 898	Обороти 1 500
Сальдо на кінець 6 138	

Дт 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» Кт	
Сальдо на початок 1 780	
24) 165 000	
Обороти 165 000	Обороти
Сальдо на кінець 166 780	

19) 21 000	
21) 1 000	
Обороти 27 892	Обороти 28 212
Сальдо на кінець —	

Дт 28 «Товари» Кт	
Сальдо на початок 49 990	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець 49 990	

Дт 311 «Поточні рахунки в національній валюті» Кт	
Сальдо на початок 580 410	
	10) 648
	11) 54
	12) 792
	13) 2 898
Обороти —	Обороти 4 392
Сальдо на кінець 576 018	

Дт 372 «Розрахунки з підзвітними особами» Кт	
Сальдо на початок 410	
14) 1 500	
Обороти 1 500	Обороти
Сальдо на кінець 1 910	

Дт	40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»	Кт
	Сальдо на початок 534 000	
Обороти	Обороти	
	Сальдо на кінець 534 000	

Дт	441 «Прибуток нерозподілений»	Кт
	Сальдо на початок 34 220	
33) 9 000	32) 44 736	
Обороти 9 000	Обороти 44 736	
	Сальдо на кінець 69 956	

Дт	60 «Короткострокові позики»	Кт
	Сальдо на початок 4 450	
Обороти —	Обороти —	
	Сальдо на кінець 4 450	

Дт	641 «Розрахунки за податками»	Кт
	Сальдо на початок 2 390	
2) 600 4) 100 10) 648 16) 400	7) 648 25) 27 500 30) 24 262	
Обороти 1 748	Обороти 52 410	

Дт	42 «Додатковий капітал»	Кт
	Сальдо на початок —	
		33) 9 000
Обороти	Обороти 9 000	
	Сальдо на кінець 9 000	

Дт	50 «Догострокові позики»	Кт
	Сальдо на початок 445 000	
Обороти —	Обороти —	
	Сальдо на кінець 445 000	

Дт	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Кт
	Сальдо на початок 9 430	
		1) 3 000 2) 600 3) 500 4) 100 15) 2 000 16) 400 17) 1 000
Обороти —	Обороти 7 600	
	Сальдо на кінець 17 030	

	Сальдо на кінець 53 052
--	----------------------------

Дт 651 « За розрахунками із Кт загальнообов'язковими платежами »	
	Сальдо на початок 3 060
12) 792	9) 792
Обороти 792	Обороти 792
	Сальдо на кінець 3 060

Дт 701 «Дохід від Кт реалізації готової продукції»	
	Сальдо на початок —
25) 27 500	24) 165 000
27) 137 500	
Обороти 165 000	Обороти 165 000
	Сальдо на кінець —

Дт 642 «Розрахунки за Кт обов'язковими платежами»	
	Сальдо на початок —
11) 54	8) 54
Обороти 54	Обороти 54
Дт 661 « Розрахунки за Кт заробітною платою »	
	Сальдо на початок 8 900
7) 648	6) 3 600
8) 54	
Обороти 702	Обороти 3600
	Сальдо на кінець 11 798

Дт 791 « Результат Кт операційної діяльності »	
	Сальдо на початок —
28) 66 502	27) 137 500
29) 2 000	
31) 24 262	
32) 44 736	
Обороти 137 500	Обороти 137 500
	Сальдо на кінець —

Дт 91 «Загальновиробничі витрати» Кт

Сальдо на початок —	
20) 1 000	21) 1 000
Обороти 1 000	Обороти 1 000
Сальдо на кінець —	

Дт 92 «Адміністративні витрати» Кт

Сальдо на початок —	
22) 2 000	29) 2 000
Обороти 2 000	Обороти 2 000
Сальдо на кінець —	

Дт 901 «Собівартість реалізованої Кт
готової продукції»

Сальдо на початок —	
26) 66 502	28) 66 502
Обороти 66 502	Обороти 66 502
Сальдо на кінець —	

Дт 98 «Податок на прибуток» Кт

Сальдо на початок —	
30) 24 262	31) 24 262
Обороти 24 262	Обороти 24 262
Сальдо на кінець —	